

תצפית

● **יתעוררו חיבוכים בין מנהיגי רפ"י, שמעון פרס ומושה דיין.** חסידי דיין יאשימו את פרס בניצול מעמדו כמזכיר המפלגה לרימום שמו ולפירסומו, וזאת על רקע המעטת דמותו של דיין והצנעת נאומיו ודעותיו.

● **צפה למענות גוברות והולכות מצד אנשי אשכול וספיר, נגד ח"כ רפ"י שמעון פרס, בדבר ניהול כלכלי גרוע בי ימיו כהונתו במערכת הכספית.** בין השאר יאשימו אותו בביזבוזים ובמישגים כלכליים, שעלו למדינה במאות מיליוני לירות. רמז ראשון לכך כבר היה כלול בנאום ראש-הממשלה בכנסת השבוע, ככל שתביר רפ"י את התקפתה על ה-ממשלה בשטח הכלכלי, יינתן פומבי לפרטים נוספים על מעשי פרס בעבר.

פרס

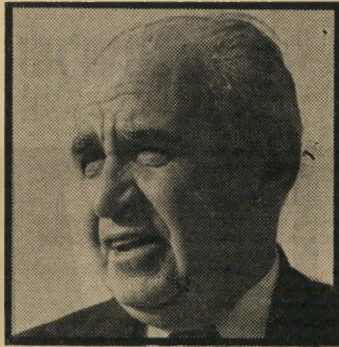
● **קיימת אפשרות כלשהי ששר החינוך והתרבות זלמן ארן יפרוש מכהונתו הממלכתית, לקראת סוף השנה.** כיום אשפרי יוזכר אייב הרטג, שגריר ישראל בארצות-הברית. הרקע לפרישת

ארן: היותו מנוטרל בצמרת מפא"י ובמשלה, לאחר שהסוריקה גולדה-ספיר ארן התפרקה, ואי יכולתו לפתור את בעיות החינוך הסבוכות, איתן הוא נאבק כבר זמן רב.

● **המעריך יקצה בקרוב סכומים עצומים לפעולות הסברה נרחבות.** סיכום תוצאות חגיגות-הבית שנערכו לאחרונה הוכיח, כי לא הספיקו, מול משבר האימוץ, נוסף לעצרת-עם, המיועדות לציבור הרחב, יערוך המערך גם כינוסים רבים לפעילים, יפתח בטיפול אישי בעתונאים ועורכי עיתונות.

במטרה לפרוט על נימות פאסריו טיות ולשכנעם לרסן את עצמם בביקורתם כלפי המערך, הממשלה וי אישי מדינה.

● **לחץ ממשלתי כבר יופי על כרי למנוע הסתעפות חקירת עסקיו של יקותיאל פרימן.** אחת הסיבות להפעלת ה- לחץ: החשש ששמו של שר-המשיג פסיס, יעקוב שמשון שפירא, יש תרבו לעסקיה של אחת מחברות הבת של פרימן, מתקופת עבודתו כעורך-דין. אף אחד מן המקורבים לחקירה לא מטיל ספק ביושרו של השר, אך דווקא לאחר ששמו הוזכר בקשר לפרשת סומרפין, חוששים מקורביו מפגיעה נוספת ביוקרתו. שפירא, מצידו, שוקק אפשרות איום בהגשת

שפירא

משפטי-דיבה נגד עתונאים או יריבים פוליטיים שינסו לקטור את שמו בעיסקות כלכליות, בהקשר שיש בו כדי לפגוע בשמו הטוב.

● **היחסים המתוחים בין מפא"י לרפ"י עלולים לפגוע בתפוצתו של יוזמן ההסתדרות, "דבר".** כמה מעסקי רפ"י מתכננים בקרוב מסע בין חברים ואוהדים, לביטול החתימה על היוזמן, שהוא למעשה בטאון מפא"י. אפילו אם לא יצליחו עסקני רפ"י לגייס מספר גדול של מבטלי-

מינוי, יפגע הדבר בדבר, שמצבו הכספי קשה גם בלאו הכי.

גולדה

● **המשטרה תפסק בעתיד הקרוב לגייס שוטרות חדשות.** למרות שבדרך כלל מרוצה המטה הארצי מעבודת השוטרות, מגיע מספרן הרבה מעל לתקן. כל עוד היה מחסור בשוטרים, נמשך גיוס השוטרות. אולם המיתון הביא לגל התגייסות של גברים למשטרה, ובמטה הארצי מעדיפים שוטרים העובדים בכל שלוש המישמרות ואינם זכאים להעדרות יומיים בחודש, כשוטרות. האיוון יושג בהדרגה, על-ידי אי-החלפת שוטרות מתפטרות.

● **שוב צפויות התפרעויות חמורות בלשכות הסעד, ברחבי המדינה.** הסיבה: משרד הסעד לא יכיר במובטלים כזכאים לקבלת שרותי עזרה סוציאלית. תקן העובדים הסוציאליים — במיוחד בישובי הפיתוח — אף קוצץ לאחרונה. הוחלט כי רק משפחות שראשיתן מועסקים באופן סדיר תהיינה זכאיות לקבלת שירותים סדירים.

רופא, והסביר לי שהוא לא מתעסק בפוליטיקה. הוא הזהיר אותי שאסור לי להמשיך בשביתה, ושאיני צריך לאכול. לא הסכמתי. אך לא רק מרוק עמד באותו היום על דעתו, כי יש להמשיך בשביתה-הרעב. כמוהו היו עוד 39 פועלים אחרים. כמו שלמה שטיינברג, למשל.

סיפר שטיינברג לכתב העולם הזה: "בתחילת השביתה הרגשתי כאביראש חזקים. לקחתי כדורים וזה עבר. ביום החמישי הרגשתי רע, ופתאום איבדתי את ההכרה. לקחו אותי לבית-חולים. שם ניסו לשכנע אותי שזה לא הסתדרות, ושאיני יכול לאכול. הם הבטיחו שאף אחד לא יראה אותי. לא הסכמתי. לא רציתי לשכור את השביתה.

"אחר-כך אמרתי לאחיות שאני הולך לביית-שימוש, וברחתי. לא היה לי כסף לחיזור לאשדוד, ובמול עצרתי נהג טכסי, ש-הסכים לקחת אותי בלי כסף, לאחר שהסברתי לו את העניינים."

העניינים היו יגיעים. דברי מושיח. שביתה-הרעב של ארבעים פועלים נמל אשדוד לא התחילה פתאום, ככה סתם. קדם לה הסכם רבי-צדדי, שחילק את כל פועלי הנמל לשני מחנות: מחנה בעלי הזכויות, שהתלו את עבודתם כנמל לפני ה-31 לדצמבר 1963, ומחנה חסרי הזכויות, שהתחילו את עבודתם לאחר תאריך זה. על ההסכם חתמו רשות הנמלים, ועד עובדי-הנמל, מועצת-פועלי-אשדוד ונציגי ה-וועד הפועל של ההסתדרות.

סיפר שובת-הרעב משיח ישראלי: "כולנו עבדנו בבניית הנמל, וכולנו נלכנו בשעתו להשגת הסכם-עבודה שיקנה זכות עבודה קבועה לפועלים לאחר פתיחתו. ולבסוף, כשנחתם ההסכם, מצאנו את עצמנו מתוסרי זכויות."

משיח, עטור זקן בן שבע, הפך לדובר השובתים, ולמנהיגם הבלתי-מוכתר. לא היה אפילו אחד מבין הארבעים שלא הזהה עם דברי ההסבר שלו:

"למעשה עקפו אותנו בהסכם הזה, וי כאשר הסתיים השלב הראשון בבניית ה-נמל, קיבלנו הודעות פיטורים. אחר כך התקבלנו שוב לעבודה, אבל זה היה דרך הדלת האחורית. התקבלנו כעובדי לישכה. קצת עובדים, קצת לא עובדים."

השלב הבא. שביתה הרעב נמשכה עד היום הששי האחרון, ואני, כשמלאו לה 59 שעות, התכנסה מועצת פועלי אשדוד. המועצה דחתה את דרישת השר ישראל גלילי, להפסיק את השביתה כתנאי מוקדם לכל משא-ומתן. במקום זאת קיבלה החלטה אחרת, הורשת קבלת השובתים אל מיכסת העובדים הקבועים כנמל. אם דרישה זו לא תתקבל תוך שבועיים, קבעה מועצת פועלי אשדוד, יפתח מאבק חדש — חריף יותר. כשיצא משיח מדיוני המועצה, ובישר לי חבריו הרעבים על ההחלטה, הסכימו כולם, בו במקום, להפסיק בנייתם את השביתה. אך המאבק באשדוד לא תם עדיין. כי מול תביעות הפועלים, מציגה רשות הנמלים את טענותיה היא: אין לה שום קשר לבעיית העסקתם של הפועלים. היא חתמה על הסכם רבי-צדדי, שבו שותפים גם נציגי הפועלים וגם נציגי ההסתדרות, ואין לדרוש ממנה הוצאה של 400 אלף לירות נוספות, כדי להעסיק את השובתים.

לגבי רשות הנמלים קובע התאריך הגורלי של ההסכם: 31 לדצמבר 1963.

נגד מי תכוון עתה מועצת פועלי אשדוד את לחציה נגד הרשות? נגד ההסתדרות? או אולי נגד הממשלה.

דת

זכה לרפואה

השבוע קרה דבר חמור ובלתי-רגיל: עשר רות רופאים, בבתי-חולים שונים בירושלים, לא הופיעו בזמן למישמרתם. מכיוון שתר-פעה כזו היתה חסרת-תקדים, יכלה להיות רק מסקנה אחת: מגיפה מיסתורית פגעה בהם.

כאשר הופיעו לבסוף הכירורגים, רופאי-הילדים והגינקולוגים לעבודתם, התברר מה טיב המגיפה.

מוקדה היה ברחוב שטראוס, 40 מכר-ניות פרטיות, שנשא את התחיות המייחדות אותן כשייכות לרופאים, חנו זו אחרי זו. בעליהן בילו אותה שעה במסיבה. אילו היה זה מוצאי-שבת רגילה, לא היה קורה דבר. אבל מכיוון שהיה זה ה-31 בדצמבר, יצאו קנאים דתיים לפעולה. הם עברו ממכונת אחת לשנייה, ניקבו את צמיגייהן.

אחרי ההלם הראשון, פנו הרופאים למש-טרה, אולם הפנייה לא הביאה שום תוצ-אות — למרות שפעולת-החבלה נמשכה זמן רב, ואין ספק כי שגנים ראו את מבצעיה.

טענה שאין בסמכותה של החברה לקבוע את דרגתו. על תעודות-הסמיכות חתום שר-התחבורה בלבד.

"ידעתי שאני יוצא למאבק קשה", הודה דני, "הבנתי שיש להם כסף ועמדות-לחץ. אבל להערכה נכונה עד כמה הם חזקים, הגעתי רק אחרי שראיתי לאיזה מצב הם הכניסו אותי."

תשעה חודשים נשאר תקוע בחוף. סכום המשכורות שהחברה הייתה חייבת לו — לא שולם לו. הפסיקו לשלוח לבית אמו את הקיצבה החודשית, שהיא חלק ממשכורתו. כאשר מצא לבסוף עבודה חדשה, היה זה על סיפון בילו של סומרפין — שעתי-דה עתה אינו ברור כלל וכלל. הדבר הי-יחידי הברור לגמרי לדניאל כהן הוא, שהוא לא מתכוון להפליג לויטינאס.

מימשל צבאי

סוף המסע

שירת האחוה, אשר יצאה בתחילת ה-שנה מתל-אביב אל כפרי המשולש, הגיעה השבוע אל חתונה הכמעט-אחרונה: 14 מ-תוך 16 הצעירים, שנאשמו בעבירות על

חובל ראשון כהן

לא עבודתם המלוכלכת של אחרים

תקנות לשעת חירום, נידונו לתשלום קנסות גבוהים — בין 50 ל-150 לירות — או לתקופת-מאסר תמורתן. אחד זוכה, ומשפ-טו של אחר נדחה.

"אני אשם!" גם אילולא הורשעו נאשמי האחוה, היו עשרת החודשים האחר-נים חודשי הענשה כמעט-רצופה. שרשרת הישיבות של בית-המשפט בנתניה הריצה את הנאשמים שוב ושוב מירושלים ומתל-אביב, הפריעה להם במהלך העבודה ובמהלך הלימודים באוניברסיטת.

אולם לא על כך רגזו הנאשמים, שעמדו בשעתו בסכנת ליניץ. מידי פורעים כי נתניה. נציגי התביעה, שהתעייפו גם הם מן המשפט הארוך, הציעו להם כי יורו בחלק מן האשמות, יזכו בתמורה לסיום מהיר של התהליך הכשפטי, ולעונשים קלים. אך סכומי הכסף שהוטלו עליהם כקנס לא היו קלים. לכן הודיע כבר חלק מן הנאשמים כי יבחר במאסר.

בינתיים הציע אורח חולוני, חנן גולדרט, לארגן מבית למען הנאשמים (ראה מדור מכתבים). אורח אחר, שבחר להישאר בעי-לום שם, אפילו לא חיכה להצעתו של גולד-רט. הוא פשוט שלח חמישים לירות במעט-פה, על פי כותבו של הנאשם נועם בלום, מכפר גיבתון שליד רחובות.

כתב התורם האלמוני על פתק שהכניס למעטפה: "אני רואה את עצמי אשם בדיקת כמון, לכן ברצוני לשלם חלק מן הקנס. ובכלל, להיות נאשם כלוחם למען אחחה אין זו בושה — זהו כבוד!"

אשדוד

רעב לפרנסה

כשפקח דויד מרוק את עיניו, גילה לי-תהמתו כי הוא שוכב על גבי אחת הי-מיטות בבית-החולים קפלן. "ארבע אחיות עמדו לידו", סיפר, "והו-דיקו לי כלימיני זריקות. אחר-כך בא